

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERADT NYASTE SÖNDAGSMAGASIN.

N:o 5. Ut kommer hvarje Söndag. Göteborg den 27 Januari 1856. Pris för år: 6 R:dr 32 sk. B.co. X årgången

Generaladjutant furst Michael Dimitri Gortschakoff.

Furst Gortschakoff.

Under nuvarande krig ha de hämpande härarnes öfverbefälhafvare ombytts utomordentligen hastigt. Hos Fransmännen följde hvarandra inom förloppet af ett år St. Arnaud, Canrobert och Pelissier; hos Engelmännen Raglan, Simpson och Codrington; hos Rysarne stod först furst Gortschakoff, derefter vid Silistria den gamle Paskiewitsch, då kriget drog sig från Donau till Krim, furst Mentshikoff, derefter Osten-Sacken och efter honom Gortschakoff åter i förgrunden. Han är för närvarande som öfverbefälhafvare öfver samtliga ryska härarne i sydprovinserna den man, på hvilken kejsardömet's öde företrädesvis beror, och man måste medge, att han hittills icke utan skicklighet försvarat det samma.

Furst Michael Gortschakoff tillhör en rysk adelsfamilj, som härstammar genom den helige Michael af Tschernigoff från Rurik och Wladimir den Store. Han är son af furst Dimitri Gortschakoff och föddes 1792 och är således nu i sitt 63:dje år. År 1809 var han stabschef för Ruthewitscka, senare för Krassoffskyska korpsern

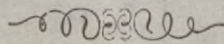
och ledde i denna egenskap belägringarna af Silistria och Schumla. I kriget med Polen var han en af öfverofficerarne i Pahlens generalstab. Här utmärkte han sig i synnerhet i slaget vid Groochow, hvilket, sedan de ryska kyrrasirernas berömda angrepp hade blodigt blifvit tillbakalaget af Polackarne och gref Pahlen redan var i begrepp att antråda återtagget, afgjordes genom det af Gortschakoff koncentrerade artilleriet. Äfven vid Ostrolenka var han verksam med energi och rådighet. Kejsaren belönade honom för dessa förtjenster med att utnämna honom till generaladjutant. Efter grefve Tolls tillbakaträdande befordrades han till chef i den aktiva arméens generalstab. År 1843 befordrades han till artilleri-general och 1846 utnämndes han till militär-guvernör i Warschau. I ungerska kriget deltog han på ett utmärkande sätt. År 1852 var han i England, för att representera ryska arméen vid hertigens af Wellington likbegängelse. Utom befattningen af militär-guvernör i Polens hufvudstad var han också verksam i den civila förvaltningen, uti hvilken han var första ledamoten af administrationsrådet och beklädde denna post under Paskiewitch's frånvaro.

Då kejsar Nikolaus öppnade fiendtligheterna mot Turkiet med Donau-furstendömenas besittande, uppdrog han åt furst Gortschakoff öfverbefälet öfver invasionshären. Då Gortschakoff beträdde Walachiet, utgaf han den bekanta proklamationen, uti hvilken han sade, att hans kejsarlige herre icke hyste några afeigter att eröfra, och att invånarne i hvarje afseende skulle bli skyddade i deras oberoende. Huru detta var menadt, visade de senare händelserna, i synnerhet Ryssarnes förfarande mot den walachiska militären. Såsom mycket betecknande för furstens karakter var än vidare hans upprop till Moskoviternas fanatism, hvilket slöt med de orden: "Död åt hedningarna!" Huru litet han, trots den öfvermagt som stod honom tillbuds, förmådde uträtta, är ännu i allas minne. Efter den för Ryssarne så olyckliga belägringen af Silistria drog han sig först tillbaka till Bukarest och, då Österrikarne inryckte i Walachiet, drog han sig till Bessarabien, hvarest han tvingades af förhållandena till översamhet, och man hörde ej på länge någonting

märkvärdigt om honom. Under de allierades fälttåg i Krim blef det för Ryssland nödvändigt att bringa mera enhet i försvarsoperationerna, och sålunda utnämndes Gortschakoff till öfverbefälhavare öfver alla de i södra riket stående kejsarliga trupperna. Som sådan kom han i Juni till Krim med betydliga förstärkningar för att undsätta hären vid Sebastopol.

Men, hvad Mentschikoff och Liprandi förgäfvades hade försökt, lyckades icke heller honom. Påskyndad från Petersburg att gå offensivt tillväga, förlorade han, väl icke ensamt genom general Reads förvållande, det stora slaget vid Tschernaja, hvilket måste afgöra Sebastopols fall. Kort derefter egde den stormning rum, genom hvilken södra sidan kom i de allierades händer. Nu står Gortschakoff i en fast ställning *) mellan Sebastopols norra sida och Simferopol, från hvilken de fiendliga generalerna icke så lätt, som man i början hoppades, skola fördrifva honom, och det torde ännu vara tvifvel underkastadt, huruvida han icke är i stånd att ännu länge bibehålla Krim för kejsaren. I sina depescher har han ådagalaggt en annars hos Ryssar ovanlig sanningskärlek. Hans återtåg till Sebastopols norra sida förtjenar att erkännas som mästerligt.

*) Se planchen i No 48, IX årgången.

Kanalen genom Suez-näset.

Medelhafvet som föreningsväg med Afrika, Asien, de begge Indierne o. s. v. är en af de viktigaste punkter på vårt jordklot. Genom dess läge midt emellan tre verldsdelar, genom de talrika öar, som det innesluter, genom de vidsträckta halvöar, som utskjuta i detsamma, genom mängden och förträffligheten af dess hamnar, genom de mäktiga riken, hvilkas kuster det sköljer, erbjuder det en förbindelse af politiska och kommersiella elementer, som icke finnas förenade på någon annan punkt af vår jord. Till och med små och i och för sig obetydliga stater ernå genom läget vid Medelhafvet en vigt, som icke står i något förhållande till deras magt. Ställa vi Grekland, i

dess nuvarande utsträckning, vid Donau eller i midten af Europa, skall det genast i politiken intaga en likaså obetydlig ställning som Serbien, Walachiet och andra kontinentalstater af samma utsträckning, under det att det nu ganska mycket tager stormagternas intresse i anspråk. Och är icke den orientalska frågans innersta kärna under det nuvarande blodiga kriget till en stor del striden om herraväldet öfver Medelhafvet? På Medelhafvet kämpade Greker och Perser, Romare och Karthaginenser, Augustus och Antonius om herraväldet öfver världen, och kanske hade Grekland för alltid motstått sina eröfrare, om de bättre behjertat det Delphiska oraklets ord och försvarat sig med trämurar (skepp).

Genom upptäckten af sjövägen omkring Goda hopps udden, äfvensom af Amerika, genom Turkarnes eröfring af Konstantinopel, och slutligen genom sjöröfverierna vid Afrikas nordvestra stater blef denna Medelhafvets betydighet flere hundra år ställd i bakgrunden, och det var blott de italienska republikerna som häraf drogo fördel, då Turkarnes sjömagt genom slaget vid Lepanto var bruten och Spanien försvagadt genom inquisition och parti-krig och tillräckligt sysselsatt af sina eröfringar i den nya världen.

Huru mycket man i nyare tiden har erkänt Medelhafvets vigt, visar sig från den största sjöfarande nations sida genom besittningstagandet af Gibraltar, ön Malta och de Ioniska öarne.

Och dock är Medelhafvet för de sjöfarande än i vår tid en blindsäck (*Cul de sac*). En smal landremsa af knappt 15 mils bredd nödgår sjöfarande att göra en omväg af tusentals mil, och blottställer dem för en mängd faror, af hvilka equatorialzonens giftiga febrar och förödande epidemier icke äro de värsta. Genomskärningen af Suez-näset skall därför börja en ny epok så väl i politiken som i handeln. — Genom Medelhafvets förbindelse med Röda hafvet skall skeppsfarten emellan Marselj och Ostinden, äfvensom emellan Triest och Ostindien forkortas mera än 3,000 franska mil; emellan London, Amsterdam, Hansestäderna och Kina mera än 2,000 och till och med emellan Newyork och det södra Asien nära 1,000 franska mil. Besparingen af tid och kapital, som blir den nödvändiga följden af

trafikens hastighet, skall med en tredjedel förminska priset på de för oss oundgängligt blifne behofven af kaffe, socker, the, bomull och silke, under det att den civiliserade världens alster och produkter af vår industri inom kort tid skola utbredas i dessa länder, hvilkas utsträckning är likaså ofantlig, som deras hjälpkällor äro talrika. Och dock äro företagens finansiella och kommersiella resultat, så betydliga de än kunna vara, blott bisak, när man jemför dem med de oberäkneliga följder, som den projekterade kanalens öppnande måste hafva på hela Österns civilisation.

Väl kunde det synas, som om ändamålet redan vore ernådt genom den till en del fullbordade jernbanan mellan Alexandria och Suez. Men om än jernbanan lättar trafiken för de resande och förskaffar korrespondensen önskad fortgång, så blir dock den väsendtligaste delen af handeln, varorna, utesluten derifrån, ty dessa måste fyra gånger lastas och lossas, och härigenom skola så betydliga afbränningar och förluster i tid och pengar uppstå, att vägen omkring Goda hoppas udden ännu alltid skulle föredragas.

Derför har aldrig vigten af denna genomskärning varit så inredd som nu, änskönt den redan i de äldsta tider erkändes. Den store konungen Sesostri eller Rhamses III (1608 f. Chr.) skall hafva varit den förste, som fattat planen att förena de begge hafven. Han skall hafva dragit en kanal från Röda hafvet till Memphis, och denna uppgift är icke utan sannolikhet, emedan det vid hans tid egde en liflig trafik rum emellan Egypten och Indien. Tusen år senare upptog konung Nechos eller Nechao åter den gamla planen, utan att dock hinna till densamma fulländning. Enligt Herodot kostade de första arbetena 120,000 människor lifvet, och afbrötos genom ett orakelspråk, som hänvisade på den olägenheten, som skulle drabba Egyptierne, om de på detta vis öppnade vägen till deras land för främmande. Under Persernes herravälde gjordes ett nytt försök af Darius, Hystaspes' son; men det var först Ptolemæus Philadelphus som fulländade kanalen (280 f. Chr.), efter hvilken den också uppkallades. Enligt Sträbo var denna kanal 100 alnar bred, 30 fot djup och 50 mil lång. Den var försedd med slussar, som man

öppnade för skeppens genomfart och sedan åter tillslöt. De största segelskepp kunde komma förbi hvarandra på kanalen och tillryggalade vägen öfver densamma på två à fyra dagar. Den Ptolemæiska kanalen sträckte sig från Nilens Pelusiska arm, nedanför Bubastis, icke långt från Delta ända till Assinia, en stad vid nordligaste delen af Arabiska hafsviken. På halfva vägen genomskar den Bittersjöarne (18) likasom Rhone Genfersjön.

Ptolemæi kanal medförde på samma gång äfven den fördelen att kunna efter behag vattna Suez' annars ofruktbara landtunga, hvarför också inom en kort tid en mängd städer och byar uppblomstrade vid dess stränder.

Bland Romarne var det Trajan, som förbättrade denna kanal och tillade den en ny arm, som vid Memphis föll ut i Nilen. Denna förlängning erhöll namnet *annis Trajanus*.

Dock tyckes dessa kanaler antingen aldrig hafva blifvit fullbordade eller åter uppgrundats af dy, ty förnyandet af desamma påkallades alltid då och då.

Derför ha också Araberna försökt sig i detta företag. Historieskrifvaren Elmazin berättar, att, då städerna Mekka och Medina under Omars kalifat hemsöktes af en stor hungersnöd, befallde kalifen ståthållaren af Egypten, Amru, att draga en kanal mellan Nilen och Calzum (Klysmä), för att kunna transportera spanmål från Egypten till Arabien. Amru fullförde denna befallning och kallade kanalen de troendes herrskares kanal. 130 år senare lät kalifen Abu Djassar igenfylla kanalen, för att afskåra tillförsel från Egypten till en af Alis efterträdare, som hade gjort uppror i Medina. Denna kanal existerar ännu till en del. Den genomskär Gamla Kairo och förlorar sig några mil längre bort nordost från Birket el Hadschi — Pilgrimssjön. Den öppnas ännu med stor högtidlighet hvarje år vid Nilens vexande. Men den skulle, till och med om den vore farbar, blott kunna begagnas för Nil-båtar, icke för sjöfartyg, och för de förra endast under den del af året, då floden ernått sin högsta höjd.

Sedan dess blef Egypten och dess betydelse som genomfartsstation till Asien länge lemnad utan afseende, och om än vissa upplysta statsmän, såsom Colbert,

insågo dess vigt, upptogs dock den gamla planen åter först af franska republiken. Den dåvarande generalen Bonaparte förklarade offentligen: "Den tiden är numera ej långt borta, då vi skola inse, att vi blott behöfva eröfra Egypten, för att skaka Englands magt i dess grundvalar." Direktoriets gaf under den 12 April 1798 följande instruktion: "Generalen en chef öfver arméen i Orienten skall låta genomskära landtungan Suez och hans skall taga alla mått och steg, som äro af nöden, för att försäkra franska republiken den fria och uteslutande besittningen af Röda hafvet. Han skall fördrifva Engelmännerna ur alla deras orientaliska besittningar, men i synnerhet skall han förstöra alla deras etablissementer vid Röda hafvet."

Man vet hvarigenom dessa planer strandade. Men utomdess påstodo också de franska ingenjörerna, att nivåns skillnad i de begge hafvsn utgjorde öfver 8 metres, en åsigt, som i nyare tiden visat sig oriktig.

Nu har det sällsynta ögonblicket inträffat, då de mest intresserade magterna, England och Frankrike, stå på en vänskaplig fot med hvarandra, och Turkiet mera än nånsin måste rätta sig efter Vestmagternas beslut. Det återstod således intet annat än att lägga hand vid verket, och detta är redan gjort.

Man har förelaggt den nu regerande vice konung Said tvenne planer, hvilka till en del redan blifvit utarbetade under Mehemed Ali. Enligt dessa skulle den projekterade kanalen antingen genomskära landtungan i rak linie från norr till söder, från Pelusium (4) till Suez (22), eller skulle den följa sträckningen från Alexandria till Suez och således med begagnande af Nilen gå igenom hela dess Delta. Vicekonungen har dock, på sakkunniges tillstyrkan, beslutat sig för den förstnämnda riktningen, så som den kortaste och ändamålsenligaste. Derefter har han ställt till hufvudingeniören Ferdinand von Lesseps, i öfverensstämmelse med de främmande magternas konsulter, en firman, som befullmäktigar honom att grunda ett sällskap för genomgräfningen af Suez-näset. Denna firman innehåller hufvudsakligen följande bestämmelser:

Kompaniet öfvertager företagens kost-

Illustrerad nyaste Söndags-Magasin. X årgången. N:o 5.

Illustrerad nyaste Söndags-Magasin. N:o 5.

- SUEZKANALEN.**
- A-B Hufvudkanalen af 370,000 fots längd.
  - 1. Joloppet till kanalen.
  - 2. Medelhafvets fyrbåk och hafdämning gar af 10,000 fots längd.
  - 3. Reserv-bassin.
  - 4. Ruiner efter det gamla Pelusium.
  - 5. Slottet Tineh.
  - 6. Sjön Menzaleh.
  - 7. Kotarah del Kasné, bro på vägen till Palestina.
  - 8. Sateh.
  - 9. Ras Caserum. De gamla kap Cassius.
  - 10. Matieh.
  - 11. Bir el Buzy. (Sjätte stationsplatsen för ingenjörerna den 9 Januari 1855.)
  - 12. Ruiner af Magdalu.
  - 13. El Gizr. Ruiner af den gamla kanalen, som påbörjades af Ptochos.
  - 14. Sjön Tensah, den blivande insjöhamnen.
  - 15. Ingenjörernas boing.
  - 16. Ruiner af Serapeum.
  - 17. Myning till och ruiner efter den gamla kanalen.
  - 18. Bitters/Garza, Röda hafvets förra hafsvik, nu uttorkad.
  - 19. Persiskt monument från Cambyses' tid.
  - 20. Herr v. Lesseps första stationsort.
  - 21. Tel el Klesmeh. (Det gamla Klysma.)
  - 22. Suez.
  - 23. Europeisk kyrkogård.
  - 24. Hot sandets reserv.
  - 25. Hög bassin att hålla hödvatten tillbehörsmätalle för
  - 26. Suez.
  - 27. o. Suez.
  - 28. Gammal reservoar för det från berget Artaba rinnande vattnet.
  - 29. Inlopp till kanalen. Fyrbåk. Ut- och inlopps-slusser. Hamndam om 9,500 fot.
  - 30. Reservoar för Nilvatten.
  - 31. Reservoar för regnvatten.
  - 32. Gammal reservoar för det från berget Artaba rinnande vattnet.
  - 33. Befästning och brunnar af Hadscherut.
  - 34. Femtonde stationen för Östindiska posten.
  - 35. Brunnar från Suez.
  - 36. Väg till Kairo.
  - 37. Berget Artaba.
  - 38. Berget Avelat.
  - 39. Berget Schebrevet.
  - 40. Berget Tieh.
  - 41. Bikanal, som förenar hufvudkanalen med Nilen. Dater Tomlat eller Torolat (landet Gusten i Bibeln).
  - 42. Ras el Wadi (dalmyning - Bibelns Pithom).
  - 43. Tel Masruta - spår af Ptolemeernas gamla Heropolis, med en staty af Rhames II.
  - 44. Tel Mouset (Bibelns Seroth). Israeliternas första station.
  - 45. Tel Naim.
  - 46. Bibelns Etham. Israeliternas andra station.
  - 47. Rouebent el Buzi. Bibelns Harlot. (2 Mos. 14. 2.)
  - 48. Scheik Enech's graf. Baal Zephon.
  - 49. Bir Mara (Bitterbrunnar). 2. Mos. 15. 20.

nader. Det ersätter grundgarne för de exproprierade jordegendomarne.

Det förpligtar sig, att på förhand uppbära af nettobehållningen 15 procent för egyptiska statskassan och 10 procent för ledamöter, som först grundat kompaniet.

Det tillerkänner egyptiska regeringen öfveruppsyningsrättigheten öfver tariffbestämmandet och statuterna.

Det förpligtar sig, att i sina tariffbestämmanden garantera en fullständig likhet för alla nationers flaggor och att icke inrymma den ena någon fördel framför den andra.

Härför erhåller kompaniet:

Rättighet öfver kanalen på 99 år från den dag den öppnas.

Fritt upplåtande af all statsjord, som behöfves till kanalen, d. v. s. största delen af den erforderliga terrängen.

75 procent af aktietagarnes rena vinst.

Fritt begagnande af alla de statsdomäner, som nu ouppodlade, kunna blifva fruktbarande genom sällskapets vattenledningar.

Tillstånd att uppbära betalning af dem, som vilja begagna kanalens vatten för sina markers vattning.

Rättighet, att utan ersättning från statens bergverk och stenbrott få taga de för kanalens och dermed sammanhängande byggnaders behof nödiga materialier.

Tullfri införsel af alla maskiner och materialier, som sällskapet behöfver till företagens utförande.

Ersättning för materialens öfverlemnande vid kontraktets slut. Och slutligen det af vice konungen gifna löftet att understödja företaget med alla honom tilbuds stående medel.

Enligt denna förelöpandeplan, som blifvit uppgjord af Ferdinand v. Lesseps och Linant-Bey jemte tvenne andra af vice konungens ingenjörer, skulle hela längden af hufvudkanalen från den pelusiska fyrbåken (1) ända till Röda hafvets fyrbåk (29) utgöra 120 kilometer (ungefär 370,000 fot), bredden 100 meter (310 fot) och djupleken 8 meter (27 fot) och erfordra en kostnadssumma af 160 millioner francs. Dock är i detta kostnadsförslag bikanalen inbegripen, hvilken sätter hufvudkanalen i förbindelse med Nilen och tillika under Nil-öfversvämningen

skall föra det öfverflödiga vattnet till hufvudkanalen. Denna bikanal (41) genomskär dalen (Wadi) Torolat eller Tomilat, de gamle Hebreernes land, Gosen.

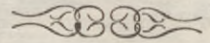
I denna dal tågade Joseph sin fader Jacob tillmöte och gaf den åt honom och åt sina bröder till boningsplats och till betesmark för deras hjordar, emedan det i landet Kanaan var dyr tid. Äfven blir dalen än i dag begagnad af flera Arabstammar såsom betesmark.

Sidokanalens mynning vid hufvudkanalen — Narel Wadi (dalmynning 41) — bildar sjön Temsah (14), som är bestämd till inre kanalhamn. Vid Mosses' tid gick Röda hafvet ännu ända hit. Betraktar man den sträckning, som landtungen sedan dess tillväxt, styrkes geologernas mening, att Röda hafvet före den historiska tiden öfverhufvud alls icke varit skildt från Medelhafvet och att Suez-näset först småningom bildat sig, och det med mycket större sannolikhet, som landtungan sand- och kalklager ännu genom musslor och andra kvarlevor från hafvet förete tydliga spår, att den förr utgjort sjelfva hafsbotten.

En hufvudfråga, som vice konungens ingenjörer ännu ha att besvara och hvilken till en del ännu skall underkastas en skärskild pröfning, angår begge hafvens nivå, hvars förmodade olikhet hittills betraktats som hinder för det stora företagens utförande. Efter de nyaste mätningar har det visat sig, att begge hafvens nivå under ebban är helt och hållet lika, men att Röda hafvet under flodtiden vexer från 1,80 till 2,50 meter, under det att Medelhafvets flod vid Pelusium knappt är märktbar. För att afhjelpa denna olägenhet, skall vid kanalens mynning i Röda hafvet bildas en reservbassin (25) med tillhjälp af en från Suez till asiatiska stranden dragen damm. Denna damm skulle förses med slussar (26), så att Röda hafvets vatten vid flodtiden inträngde och tillika kunde kvarhållas, på det att kanalens nivå alltid bibehölls två meter högre, än begge hafvens nivå vid ebbtiden. Man hoppas dock, att vid en noggranbare pröfning af saken, denna ytterst kostsamma bassin jemte dess slussar och renhållning m. m. kanske torde befinnas onödiga.

På samma sätt som vid Röda hafvet skall äfven vid Medelhafvet inloppet till

kanalen skyddas genom en hamndam (1) om 6,000 meter. Genom de deruti anbragta slussar (2) komma skeppen in i en bassin (3), som tillika skall begagnas som en plats, der fartygen kunna inrymmas för att undvika sammanstötning, då de i större mängd sammanträffa vid mynningen.

Den hvita Rosen.

(Forts. fr. N:o 4.)

"Den omständigheten, min son, att du är en myndig man, tillintetgör således den moderliga myndigheten!" sade hon tonlöst efter en stunds tystnad. "Godt, jag skall låta den satsen gälla, men jag vill be dig betänka, att din faders yttersta vilja försäkrar mig om besittningsrätten till hans förmögenhet, hans odelade förmögenhet, så länge jag ej till din förmån afsäger mig densamma. Ännu är jag herrskarinna för huset Simoni och, om du icke längre vill vara min son, så återstår det blott för dig att betraktas såsom min bokhållare. Göra dig arflös kan jag icke; men så länge jag lefver, förblifver du kommiss! Välj nu häremellan! Sonen skall jag presentera för presidentens dotter . . . bokhållaren återsänder jag till kontoret i Hamburg, der han har sin plats! Du känner mig; min jernfasta vilja har ledt din fader, den skall ock finna utväg att hålla dig i tygeln! Antingen måste du i dag fara med mig till presidenten, eller i morgon vara beredd att resa till Hamburg!"

Robert hade icke förlorat fattningen; med en trotsig elegans stæck han sin högra hand, som smyckades af en dyrbar diamant, i bröstöppningen på den hvita, guldstickade atlasvesten, stödde sig mot divanen, uti hvilken kommersrådinnan satt, och sade halft leende:

"Det är riktigt, att min aflidne far gifvit min mor en viss rättighet öfver mig och, som jag vill förmoda, under ert inflytande; ty ni erkänner ju, att er jernfasta vilja har ledt honom; men, min moder, den bokhållare som i sex år delade herr Simonis arbete och som efter hans död öfvertog affärernas ledning, har ock öfvertagit en viss hemlig hufvudbok, som gifver upplysning om saker, hvilka kun-

de hafva ledsamma följder. Skickar ni honom till Hamburg, emedan ni icke vill betrakta honom som son, så skall han öppna ett hemligt fack, som endast han känner och hvartill ingen, utom han, har nyckeln . . ."

"Robert, Robert!" utropade modren förskräckt.

"Ni ser att jag är myndig! Och därför att jag så är, skall jag utvälja mig en maka efter mitt eget tycke. Om jag också dervid skall uppoffra mycket, så skall jag ändock hafva så mycket öfver, att jag med Helene kan lefva ett sorgfritt lif."

"Med Helene?" stammade kommersrädinnan, "Menniska, är du vid dina sinnen?"

Robert reste sig och tog ett steg tillbaka.

"Jag tror, att jag aldrig förr varit så klar och redig till förståndet som just nu. Hvem kan väl neka mig, den rike mannen, att taga mig en hustru af idel böjelse? Egde Helene ock en million, så kunde hon dock icke göra mig mera lycklig än då hon medför ett förträffligt hjerta, skönhet och dygd till hemgift. Jag hotar icke, min mor, emedan jag ännu betraktar mig som son; men jag anhåller, att i denna angelägenhet få hafva fria händer och icke blifva ett offer för edra äregiriga planer. Antingen blir Helena min maka eller ingen. Och om ni verkligen har er ende sons lycka för ögonen, hvilket ni så ofta försökrat mig, skall ni icke hindra min förening med denna förtjusande, olyckliga flicka, som i så hög grad är i besittning af er aktning, utan af alla krafter söka att befördrasamma. Moder," bad han lidelsefullt, "jag kan icke lefva Helene förutan . . . tvinga mig icke att tillgripa förtviflade medel. För min kärlek offrar jag allt, allt; jag bekämpar hvarje hinder, som reser sig emot mig; men jag betäcker med tacksamma tårar den hand som förhjelper mig till mitt mål!"

Den unge mannen kastade sig på en stol. Eftersinnande betraktade kommersrädinnan honom, hvarvid det icke kunde undgå henne att märka djupet af den passion, som så hastigt slagit rot i Roberts hjerta. Hennes jernfasta vilja böjde sig för moderskärleken och hon kände ett innerligt medlidande för sin son.

"Till denna hotelse har förtviflan ledd

honom!" tänkte hon. "Hvad återstår för mig annat än att gifva efter? Jag känner honom, hans karakter liknar min. Här står förmycket på spel: vårt hus' heder och sedan . . . Bådadera kunna icke prisgifvas åt en förälskad ynglings besinningslösa passion. Jag måste handla försigtigt, mycket försigtigt."

Då Robert uppreste hufvudet, såg hon tårar rulla utför hans kinder. Han ville aflägsna sig.

"Vänta, min son!" sade hon mildt. "Jag hade icke trott, att Helene på dig skulle hafva gjort ett så djupt intryck. Du känner ju henne blott sedan en månad . . . du har väl tillräckligt pröfvat dig?"

"Ni känner mig, min mor," sade han med låg, nästan qväfd röst. "Jag är numera icke någon gosse, som jublar vid hvarje vacker företeelse och önskar komma i besittning deraf. När jag för er yttrade min önskan, att hos er tillbringa vintren, så hänfördes jag af tanken på Helene; jag ville utforska henne och förskaffa mig hennes ynnest. Sex veckor hafva varit tillräckliga att låta mig lära känna och tillbedja en engel och . . . hvad beslut fattar ni, min mor?"

"Du skall få veta mitt beslut sedan jag om denna angelägenhet haft ett samtal med Helene. Men därför fordrar jag af dig ett löfte."

"Säg ut det!" utropade Robert med glädjestrålade ögon.

"Du skall hafva din faders heder för ögonen och bevara vår familjhemlighet som ett heligt testamente. Min aflidne broder kände sin lättsinnige son för väl. Frans hör icke mera till vår familj. Huru blef du qvitt honom?"

"Polisen hjälpte mig med detta bestyr."

"Huruledes?"

"Man arresterade honom straxt efter det min mor aflägsnat sig."

"I mitt hus?"

"Ty värr, ja!"

"Förskräckligt!" utropade kommersrädinnan. "Polisen var i mitt hus?"

"Lugna sig, mamma! Ingen menniska erfor denna ledsamma händelse."

"Det är redan tillräckligt," fortfor den gamla frun förtörnad, "att man hos mig förmodade finna en landstrykare!"

"Saken oroar mig icke det minsta, e-

medan dess sammanhang är helt enkelt. Frans, stadd på flykten, har ankommit till hotellet och der efterfrågat oss. Emedan han förföljdes, så kände vederbörande hans spår; de visste till och med genom telegrafens, att han skulle inträffa här, och därför sökte man honom öfverallt. Man fann honom hos oss och bortförde honom i all tysthet. I dag på morgonen var jag hos kommissarien och underrättade honom att Frans hos mig försökt erhålla penningar. Såsom man sade mig, är Frans en af de farligaste folkuppviglarne, han har sjelf tagit verksam del i en gatustrid, han, för detta officerare . . . man väcker nu åtal emot honom och, huru processen utfaller, låter lätt tänka sig. Frukta ingenting, mamma; derigenom att regeringen befriar sig ifrån en af sina farligaste motståndare, gör den äfven oss en stor tjenst. Det är endast att beklaga det hans process just skulle anhängiggöras här."

En betjent inträdde och tillkännagaf att bordet var dukadt. Robert ledsagade sin moder till matsalen.

"Hvar är mamsell Helene?" frågade han betjenten.

"Hon mår icke bra, och låter ursäktas sin frånvaro."

"Den genomvakade natten har förmycket ansträngt det goda barnet," sade modren till sin son.

Efter måltiden åkte hon ensam till presidenten. Robert skref ett långt bref till Hamburg. Då skymningen inbröt, lemnade Helene, tätt insvept i en kappa och djupt beslöjad, kommersrädinnans hus. Hon gaf ej akt på den starka snöyran; hastigt ilade hon genom gatorna.

IV.

Vid samma tid drog en man på den grofva klocksträngen till en stor, dyster byggnad, som låg ensam mellan de yttersta husen i vestra stadsdelen. Strax derefter öppnades den tunga jernbeslagna porten, innanför hvilken en skildtvakt långsamt och tyst skred upp och ned. Mannen inträdde i ett hvalf hvars mörka väggar vid skenet af några gaslågor glänste af anskjuten is. Han gick igenom detta hvalf och inträdde på en gård, som rundt omkring var insluten af höga, mörka byggnader. Till höger visade uppställda gevär och en posterande soldat, att här befaun sig en vakt. (Forts.)

Vägen till Ministern

(Forts. fr. N:o 3.)

Controllören: "O, om ni ger mig hopp, mamsell Julia, så är jag säker på min sak; ty det vet ju hela staden, att hans excellens gör allt hvad mamsell Julia åstundar!"

Mamsell Julia: "Så! verkligen?! Ah, då skola vi väl få se om hela staden har rätt! Gå förförligt nu in till nådig frun, sedan ni nu engång är anmäld."

Nådig frun: "Emedan den opartiskt strängaste kärlek till rättvisan är ett af det mest framstående karaktersdragen hos min sväger, ministern, så kan jag, som hans svägerska, just göra aldra minst för er. Men sök att vinna fröken von Frömmingens förord, henne brukar min sväger ibland att besöka. En viss mamsell Claire, som arbetar för oss begge, kunde kanske förskaffa er tillfälle härtill!"

Å denna Tidskrift, som utkommer hvarje Söndag, kan, med 6 Rdr 32 sk. bko, prenumereras å alla Postkontor, Boklädor och hos utgifvaren, som sjelf betalar postförvaltare-arvodet, samt kringbärelönen här i staden.

Härmed följer Romanbihanget: "Ellen," med planch pag. 33—40.

Nästa N:o utgifves Söndagen d. 3 Februari.

C. PETERSENS OFFICIN. 1856.

Mamsell Claire: "Men så mycket socker och kaffe, för all del, jag ber, hvad tänker ni på! Nå, en tjänst är den andra värd, och ni skall icke ha missräknat er på Claire! Köp nu af mig ett halft eller — ju mera, desto bättre — ett helt dussin blå barnstrumpor och gif dem åt nådig fröken von Frömmingen som en mild gåfva åt de nydöpte kineserbarnen, så är er bön så godt som bifallen. Men gå först till min bror, byråvaktmästaren Fritz, så att han oock kan rekommendera er på annat håll."

Byrå-vaktmästaren Fritz: "Gör så som min syster Claire har rådt er! Men gå nu genast till hans excellens stalldräng, herr Fuchs, och bed honom på det innerligaste, att han må förorda er hos hans excellens, då denne återkommer från badresan."

(Forts.)